

N:o 61.

Kolmantena Helluntaipäivänä.

Evank. Joh. 10: 1–10.

Jeesus sanoi juutalaisille: totisesti, totisesti sanon minä teille: joka ei ovesta mene sisälle lammas-huoneeseen, vaan astuu siihen muualta, se on varas ja ryöväri. Mutta joka oven kautta sisälle menee, se on lammasten paimen. Sille oven vartija avaa ja lampaat kuulevat hänen äänensä: ja omia lampaitansa kutsuu hän nimeltänsä, ja vie heidän ulos. Ja kuin hän omat lampaansa päästää ulos, käy hän heidän edellensä: ja lampaat seuraavat häntä, sillä he tuntevat hänen äänensä. Mutta ei he muukalaista seuraa, vaan pakenevat häntä; sillä ei he tunne muukalaisen ääntä. Tämän vertauksen sanoi Jeesus heille; mutta ei he niitä ymmärtäneet, kuin hän heille sanoi. Niin Jeesus sanoi taas heille: totisesti, totisesti sanon minä teille: minä olen lammasten ovi. Kaikki, jotka minun edelläni ovat tulleet, ovat varkaat ja ryövärit; vaan ei lampaat kuulleet heitä. Minä olen ovi: jos joku minun kauttani menee sisälle, se tulee autuaaksi, ja menee sisälle ja ulos, ja löytää laitumen. Ei varas tule muuta, kuin varastamaan ja tappamaan ja kadottamaan: minä tulen, että heillä pitää elämä oleman, ja yltäkylä oleman.

Tämä evankeliumi opettaa meille saarnavirasta, minkä laatuinen se on, mitä se vaikuttaa ja kuinka sitä käytetään väärin, joka onkin sangen tähdellistä tietää, sillä se on kristinuskon ylevimpiä asioita. P. Paavali ylistää virkansa sen vuoksi niin korkeaksi, että sen kautta saadaan sana, joka tekee kaikki ne autuaiksi, jotka sitä uskovat. Hän sanoo Room. 1: 16 näin: **En minä häpee Kristuksen evankeliumia, sillä se on Jumalan voima itsekullekin uskovaiselle autuudeksi.** Tätä seikkaa täytyy meidän nyt käsitellä, koska evankeliumi siihen johtoa antaa. Kyllähän se paavin nenään taitaa karvaalta hajahtaa, mutta minkäs sille voimme? Teksti sanoo näin:

joka ei ovesta mene sisälle lammashuoneeseen, vaan astuu siihen muualta, se on varas ja ryöväri. On selitetty, että tällä tarkoitetaan niitä, jotka julkeasti tunkeilevat kirkollisiin virkoihin ansion tai rahan avulla, suosituksilla tahi väkivallalla, eikä panna niihin säännöllisen virkaan-asettamisen kautta ja

oikeudella. Nykyänsä nuhtelevat ne lakimiehet, jotka hurskaimpia ovat, niitä, jotka Roomassa juoksentelevat kirkollisia tiloja tai läänityksiä taikka hengellisiä esimiehen paikkoja ja virkoja tavoittelemassa, sanoen tämmöistä hengelliseksi kaupanteoksi. Tuo onkin aivan totta. Pääpaino on pantava kutsumukseen, sillä älköön kukaan omasta ylimielisyydestään toisten käskemättä astuko saarnaamaan. Mutta jos me tätä nykyä tässä odottelisimme, niin ei meillä ikipäivinä olisi ketään, joka meille saarnaisi ja meille sakramenttia tarjoisi, sillä piispat tunkeutuvat meidän päivinämme virkoihin väkisin ja ne herrat, joiden tulisi tästä huolta pitää, katsovat ystävyyttä ja arvoa. Mutta sen heidän nyt sikseen ja otan puhuakseni oikeasta virasta, johon ei kukaan, vaikka häntä hänen hartautensakin houkuttelisi, toisen kutsumatta tunkeu.

Tosin on meillä kaikilla valta saarnata, ja meidän täytyykin Jumalan nimeä saarnata, ja siihen on meillä käsky, sillä P. Pietari sanoo 1

Piet. 2: 9, 10 näin: **Te olette valittu suku, kuninkaallinen pappeus, pyhä kansa, omaisuuden kansa, ilmoittamaan sen voimaa, joka teitä pimeydestä hänen ihmeelliseen valkeuteensa kutsunut on. Jotka ette muinen kansa olleet, mutta nyt olette Jumalan kansa; jotka ette muinen armossa olleet, mutta nyt te armossa olette.** Mutta kuitenkin asettaa P. Paavali 1 Kor. 14: 40 tähän jonkin järjestyksen ja lausuu: **Kaikki tapahtukoon soveliaasti ja säädyllisesti**, mitä te keskenänne toimitatte. Samoinhan pitää kussakin talossa jonkin järjestyksen vallitseman, sillä jos kaikki perilliset tahtoisivat herroja olla, niin kävisi kaikki tyyni vallan hullusti. Mutta jos toiset luovuttavat vallan yhdelle ja suostuvat häntä tottelemaan, niin menestyvät asiat hyvin. Näin tässäkin on yksi valittava, ettei järjestys häirityksi tulisi. Mutta jos nyt meillä kaikilla kristityillä on valta saarnata, niin mihin sitten joudutaan, sillä vaimot tahtonevat myöskin saarnata? Ei niin, P. Paavali kieltää vaimon tätä tekemästä ja miesten kokouksissa saarnaamasta, sanoen 1 Kor. 14: 34: **Heidän pitää miehillensä almaisiet oleman.** Ellei nimittäin vaimo suostu hallittavaksi ja johdettavaksi, niin ei siitä hyvää lähde.

Näin P. Paavali 1 Tim. 2: 11, 12 lausuu: **Oppikaan vaimo hiljaisuudessa, kaikella nöyryydellä. Mutta en minä salli vaimon opettaa enkä miestänsä vallita, vaan että hän on hiljaisuudessa.** Mutta jos niin kävisi, ettei yhtään miestä olisi saatavissa, niin voisi vaimokin astua edes toisille saarnaamaan, miten parhaiten taitaa, mutta muutoin ei.

Tämä on nyt puhuttu ulkonaisesta kutsukumuksesta, mutta siitä ei Kristus tässä puhu, sillä asiaan kuuluu vielä enemmänkin, nimittäin se, ettei esitetä mitään syrjäoppia eikä opeteta toista työtä, kuin Kristus tässä on opettanut ja kuten hän Matt. 23: 2–4 sanoo:

Mooseksen istuimella istuvat kirjanoppi-neet ja fariseukset. Kaikki siis mitä he teidän käskevät pitää, se pitäkää ja tehkää; mutta heidän töittensä jälkeen älkää te tehkö, sillä he sanovat ja ei tee. Sillä he sitovat hurskaat kuormat, joita ei voida kantaa, ja panevat ihmisten olille, mutta ei he sormellansakaan itse tahdo niitä liikuttaa. Vaikka nämä Herran mainitsemat olivat säännöllisesti virkoihin asetetut, olivat he kuitenkin varkaita ja ryöväreitä, sillä he opettivat syrjäiteitä ja muita asioita kuin Kristus, joka toisessakin paikassa, Matt. 15: 6 heidän opiansa moittii ja sanoo heille, kuinka he säätyinsä nähden ovat rikkoneet ja vallan tyhjäksi tehneet Jumalan käskyn.

Onpa meillä monta profeetaakin, jotka vaikka säännöllisesti olivat virkaansa asetetut, kuitenkin petettiin, esimerkiksi Bilean, kuten 4 Moos. 22 luvussa kerrotaan; samoin Natan, niinkuin 2 Sam. 7: 3 kirjoitetaan. Näin on tapahtunut monelle piispallekin. Nyt sanoo Kristus tässä: Joka oven kautta tahtoo sisälle mennä, hänen täytyy antaa sanansa lähteä Kristuksesta ja jälleen palata Kristukseen. Sen vuoksi pitäkää se tulemisena, kuin oikein saarnataan, sillä tuleminen on hengellinen, ja sanalla tunkeutuu hän korvan läpi lammashuoneeseen, joka on uskovaisten sydän. Tätä hän nyt tarkoittaa sanoessaan saarnaajan täytyvän mennä ovesta sisälle, se on: hän ei saa saarnata muusta kuin Kristuksesta, sillä Kristus on ovi lammashuoneeseen.

Mutta ne sisääntulijat, jotka tekevät oman ovensa, oman reikänsä, omat lisäyksensä, joita ei Kristus ole opettanut, ne ovat varkaita. Niistä P. Paavali Room. 16: 17, 18 sanoo: **Minä neuvon teitä, rakkaat veljet, että te kahtaistitte eripuraisuuden ja pahennuksen matkaan saattajia, sitä oppia vastaan kuin te oppineet olette, ja välttäkää niitä. Sillä ei senkaltaiset Herraa Jeesusta Kristusta**

palvele, vaan omaa vatsaansa, ja viettelevät makeilla puheillansa ja liehakoimisellansa yksinkertaisten sydämet. Hän ei puhu vääristä opeista vaan oikean opin oheen asetetuista, jotka ovat lisäyksiä, joista eripuraisuutta syntyy. Näitä sanoo P. Paavali lisäopeiksi, lisäyksiksi, jotka sitten, kun niistä tehdään omantunnon asioita, tulevat loukkaukseksi, pahenukseksi ja harhapoluksi.

Evankeliumi on nyt niin puhdas ja jalo, ettei se voi kärsiä mitään lisäystä eikä syrjäoppia. Hengelliset opettavat, kuinka paastolla, rukouksella ja muilla senkaltaisilla töillä taivaaseen päästään, mutta se on jo syrjätie, jota ei evankeliumi tahdo vaan he. Sen vuoksi ovat he varkaita ja murhaajia, sillä he raatelevat omiatuntoja, teurastavat sen kautta lampaat ja hukuttavat ne. Kuinka se tapahtuu? Kun minulle esitetään syrjätie, niin temmataan sen kautta minun sieluni erilleen Jumalasta, ja minun täytyy hukkuu. Siis on tämä tie minun surmani ja kuolemani, sillä ihmisen sydämen ja omantunnon pitää aina nojata ijankaikkiseen sanaan, muutoin se ei voi kestää, sillä **liha on niinkuin ruoho ja kaikki hänen hyvyytensä niinkuin kedon kukkunen**, sanoo Jes. 40: 6.

Ihmisopit, olkoot kuinka kauniita tahnassa, kukistuvat ja omatunto niiden kanssa, jos se niille rakentaisi; siinä ei ole yhtään apua, ei neuvoa. Mutta Jumalan sana on ijankaikkinen ja sen täytyy ijankaikkisesti pysyä, sitä ei mikään perkele voi kaataa, mutta ihmisopit raukevat ja kaikki niihin rakennettu. Ketkä siis eivät mene sisälle tästä ovesta, se on: ketkä eivät saarnaa puhdasta ja pelkkää Jumalan sanaa ilman mitään lisäyksiä, ne eivät oikeata perustusta laske, ne turmelevat, tappavat, murhaavat ja teurastavat lampaat. Sen vuoksi seuraa edelleen evankeliumissa:

Mutta joka oven kautta sisälle menee, se on lammasten paimen. Sille ovenvartija

avaa, ja lampaat kuulevat hänen äänensä. Ovenvartijalla tässä tarkoitetaan saarnaajaa, joka lakia oikein opettaa osoittaen, että se on meille ainoastaan näyttämässä, minkälaista väkeä me olemme, ja kuinka myrkyllisiä käärmeitä me olemme, sekä ettei lain työt meitä auta ja kuitenkin täytyy niitä tehdä. Hän avaa sitten paimenelle, se on: Herralle Kristukselle, ja antaa hänen yksin ruokkia lampaita, sillä hänen tehtävänsä on nyt loppunut. Laki on nyt työnsä suorittanut, paljastanut synnit sydämellemme ja sen nurin niskoin allensa paiskannut. Silloin tulee Kristus ja tekee siitä lampaan, ruokkii sitä evankeliumillansa ja sanoo sille, kuinka sen on menetteleminen saadaksensa jälleen iloisen sydämen, joka lain kautta on kokonansa murheelliseksi saatettu ja lannistettu.

Tätä ääntä kuulee sitten lammas mielellään, seuraa häntä ja löytää sangen hyvän laitumen. Se tuntee paimenen äänen, mutta vieraan ääntä se ei kuule, eikä häntä myöskään seuraa, sillä heti kun sille töistä saarnataan, se pelästyy eikä sydän voi iloisesti sitä hyväksyä tietäen hyvästi, ettei töillä mitään aikaan saada. Tehtäköön nimittäin mitä tahansa, niin aina jää kuitenkin jällelle raskas mieli ja synkkä aavistus siitä, ettei se riitä eikä ole oikein. Mutta kun evankeliumi tulee ja paimenen ääni lausuu: **Jumala on maailmalle antanut ainokaisen Poikansa, että jokainen kuin uskoo hänen päällensä, ei pidä hukkuman, mutta ijankaikkisen elämän saaman**, silloin, silloin sydän riemastuu, sepä sydämeen luistaa ja vasta makealta maistuu, ja se se on oikea lampaanlaidun, ei mikään muu. Niin, jos sille muuta eteenkin pantaisiin, niin se sitä pakenee eikä tahdo sitä vastaan ottaa. Tämä laidun löytää aina lampaita ja lampaatkin löytävät sen, kuten Jumala itse Jes. 55: 11 sanoo: **Minun sanani, joka minun suustani lähtee, ei sen pidä tyhjänä palajaman minun tyköni, vaan tekemän kaikki, mitä varten minä sen**

lähettänytkin olen. Sen vuoksi sanoo Herra edelleen:

Ja omia lampaitsa kutsuu hän nimitänsä ja vie heidän ulos. Ja kuin hän omat lampaansa päästää ulos, käy hän heidän edellensä; ja lampaat seuraavat häntä, sillä he tuntevat hänen äänensä. Mutta ei he muukalaista seuraa, vaan pakenevat häntä, sillä ei he tunne muukalaisen ääntä. Näissä sanoissa on kaksi tarkasti huomattavaa asiaa, toinen **vapaus uskoa** ja toinen **valta tuomita**. Te tiedätte, että meidän sielunmurhaajamme ovat meille noudatettavaksi määränneet, mitä kirkolliskokoukset ja korkeapiset tohtorit ovat säättäneet ja päättäneet, joka muka on hyväksyttävä arvostelematta, onko se oikein tai väärin. Näihin ovat he nyt niin ruvenneet luottamaan, että kuten julkiesti nähdään, he pannan uhalla vaativat noudattamaan heidän päätöksiänsä. – Tässä täytyy sinun ottaa keihäs käteesi ja pistää reikä kilpeen, niin heidän päätöksensä pitää hämmähäkin verkoksi tuleman ja keihäs, jota he tähän asti eivät ole meille antaneet, pitää heiltä otettaman jälleen pois ja sen kärki käännettämän heihin.

Huomatkaa sen vuoksi tarkoin, että lammasten tulee tuomita se, mitä heille esitetään, ja sanoa: Kristus on meidän Herramme ja hänen sanansa kaikkein perkeleitten ja ihmisten sanaa parempi. Siitä kiinni pitäen tahdomme me tuomita, onko paavi, piispat ja oppineet oikeassa tai väärässä. Sillä hän sanoo tässä, että lampaat tuomitsevat ja tuntevat, mikä on oikea ääni ja mikä ei. Kun he siis ovat jotain päättäneet, tahdomme me tarkastaa, onko se oikein, sen tuomiovallan nojalla, jonka Jumala on kullekin kristitylle jättänyt eikä ihmiset. Tekevähän luonnollisetkin lampaat siten, että pakenevat vierasta mutta seuraavat oman paimenensa ääntä.

Evankeliumi siis tässä kaataa kumoon kaikki kirkolliskokoukset ja paavilliset lait, opettaen ettei meidän sovi mitään silmät ummessa hyväksyä, vaan että meillä on valta niitä tutkia ja se valta on meillä vielä tähänkin aikaan. Mutta he ovat ottaneet meiltä miekan, ettemme ole voineet torjua pois yhtäkään oppia, vaan ovat he väkisin niitä käytäntöön panneet. Kun me siis nyt otamme heiltä miekan jälleen pois, pistävät he sen pahakseen. Mutta meidän kuitenkin täytyy se totisesti heiltä ottaa, ei väkivallalla vaan sanalla, ja panna sen eteen kaikki alttiiksi, mitä meillä on, sanoen: minä olen Jumalan lammas, hänen sanansa tahdon minä omanani pitää ja vastaan ottaa. Jos te sen minulle annatte, niin tahdon teitä pitää paimenina, mutta jos te minulle syrjäoppia esitätte ettekä puhdasta evankeliumia anna, niin en tahdo teitä paimenina pitää enkä ääntänne kuulla, sillä se virka, josta kerskaatte, ei ulotu sanaa edemmäksi. Näin jos joku paimeneksi havaitaan, niin hänet otamme vastaan, mutta ellei, niin panemme hänen viralta pois, sillä lammasten tulee tuomita paimenen ääntä. Mutta ellei saarnaaja oikealle laitumelle kuljeta, niin otamme tältä paimenelta, se on: piispalta, hiipan pois, sillä helmihattu ja hopeinen sauva ei tee ketään paimeneksi, vaan huolenpito lampaista ja niiden laitumesta.

Mutta hepä eivät tahdo mitään tekoaan alistaa tuomittavaksi, joten he siis ovat tunkeutuneet sisälle ja riistäneet meiltä miekan s. o. Tuomiovallan, niin että meidän muka pitäisi umpimähkään ottaa vastaan, mitä he vaan väittävät. Onpa melkein jo siihen päästy, että jos paavi ravistaa päätänsä, niin tehdään siitä uskonkappale. He ovat myöskin uskotelleet esivallalla olevan oikeuden määrätä alamaistensa ehdottomasti noudatettavaksi, mitä he tahtovat. Näin tehden ovat he suurta vahinkoa matkaan saattaneet, niin että ellemme olisi kristityitä, toivottaisimme satatuhatta miekkaa

yhden paavin niskaan. Sen he hyvin tietävätkin ja sen vuoksi pitävät he ankarasti kiinni laeistaan, sillä jos he sallisivat että yhteinen kansa saisi heitä tuomita, niin ei heidän laeistansa mitään tulisi ja heidän täytyisi ruveta sanaa puhtaasti julistamaan. Mutta sitten taas heidän vatsansa hoikkenisivat ja oriit vähenisivät.

Varustautukaa siis tällä lauseella, jotta hakkaisitte rikki ja musertaisitte kaiken, mikä ei ole evankeliumin mukaista, sillä tuomiovalta kuuluu lampailla eikä saarnaajille. Pitäkää omananne tämä valta ja oikeus tuomita kaikkea, mitä saarnataan, sillä ellei meillä tätä valtaa olisi, olisi Kristus Matt. 7: 15 turhaan sanonut: **Kavahtakaat teidänne vääristä profectoista, jotka teidän tyköne lammasten vaatteilla tulevat, mutta sisältä he ovat raatelevaiset sudet.** Emmehän taasen voisi olla varuillamme, ellei meillä olisi valtaa tuomita vaan täytyisi kaikki hyväksyä, mitä he sanovat ja saarnaavat.

Toinen puoli asiasta on se, ettei saa ketään pakottaa uskoon, sillä lampaat seuraavat sitä, jonka tuntevat, ja pakenevat muukalaisista. Kristus tahtoo nyt, ettei tule ketään pakottaa, vaan antaa kunkin seurata sydämensä hyvästä halusta, ei pelvosta, häpeästä tai rangaistuksesta. Sana julistettakoon ja jätettäkään kaikki sen toimittavaksi. Jos se heidän sydämensä saa vangiksi otetuksi, niin tulevat he kyllä itsestään. Usko ei käy sydäimestä, ellei sillä Jumalan sanaa ole. Meidän nykyiset herramme ovat hupsuja ja houkkioita, kun tahtovat ihmisiä väkivallalla ja miekalla uskoon pakottaa, sillä Kristuksen tarkoitus tässä on, että lampaat äänen tunnettuaan tulisivat itsestään. Ei niiltä taas, joita ulkonaisilla keinoilla pakotetaan, kumminkaan saada sydäntä pakotetuksi eli vangituksi, niinkuin paavi on lakiensa kautta pakottanut ripille ja sakramentille. Kristus vaatii vapautta, sillä kylläpä

hänkin olisi voinut pakottaa; hän tahtoo voittaa asiansa suloisella, lempeällä saarnalla, niin että ken siihen suostuu, se seuraa eikä salli itseänsä siitä temmata pois. Nuo taas tahtovat ajaa asiaansa tulella ja miekalla, se on mielettömyyttä. Huomatkaa siis tarkoin, että tulee antaa ainoastaan Jumalan puhtaan sanan olla vaikuttamassa ja sallittakoon sitten niiden vapaasti seurata, joita se on vangiksi saanut, niinkuin he vapaaehtoisesti seuraavatkin itsensä.

Tällä en suinkaan tahdo maallista miekkaa lakkautetuksi, sillä se voi pidättää käden, niin ettei ihminen tee toiselleen vahinkoa, vaan pysy alallaan. Sen täytyy siis olla heilumassa pahojen roistojen tähden, jotka eivät mistään sanasta käänny, mutta sydäntä se ei voi pakottaa eikä uskomaan saada. Sen vuoksi tulee sen pysyä uskon asioista erillään, sillä tässä tulee ovesta sisälle mennä, saarnata sanaa ja tehdä sydän vapaaksi; näin ihmiset uskoon saateetaan, vaan ei mitenkään muuten. Nämä nyt ovat nuo kaksi hallitusta, hurskasten ja jumalattomain; hurskaat ohjattakoon sanalla, mutta pahat pakotettakoon miekalla säädyllyiseen elämään.

Nyt selittää Kristus itse sanansa sanoessaan olevansa lammasten ovi, mutta kaikki toiset, **jotka hänen edellensä ovat olleet**, toisin sanoen jotka eivät, kuten profetat, ole Jumalan lähettämiä, vaan ovat omin lupinsa pyytämättä tulleet, ovat varkaita ja murhaajia. Ne varastavat Jumalalta kunnian ja surmaavat väärillä opeillaan ihmissieluja. **Hän se on ovi, ja joka hänen kauttansa menee sisälle, se tulee autuaaksi, ja menee sisälle ja ulos ja löytää laitumen.** Tässä puhuu hän kristillisestä vapaudesta, kuinka kristityt nyt ovat päässeet lain kirouksesta ja pakosta ja voivat pitää tai olla pitämättä lakia, aina sen mukaan kuin näkevät lähimmäisen rakkauden tai hädän vaativan.

Näin on P. Paavalikin tehnyt. Juutalaisten parissa ollessaan piti hän lain heidän keraltaan, mutta pakanain seurassa noudatti hän heidän tapojaan, kuten hän itse 1 Kor. 9: 19–23 sanoo: **Ehkä minä olen vapaa jokaisesta, niin minä olen kuitenkin minuni tehnyt jokaisen palvelijaksi, että minä sitä usiammat voittaisin. Ja olen juutalaisille tehty niinkuin juutalainen, että minä juutalaiset voittaisin; niille kuin lain alla ovat, niinkuin lain alainen, että minä ne, jotka lain alla ovat, voittaisin. Niille kuin ilman laita ovat, niinkuin minä ilman laita olisin (vaikka en minä ilman laita Jumalan edessä ole, vaan olen Kristuksen laissa), että minä ne, jotka ilman laita ovat, voittaisin.**

Heikoille olen minä tehty niinkuin heikko, että minä heikot voittaisin. Minä olen kaikille tehty kaikiksi, että minä kaiketi muuttamat autuaaksi saattaisin. Mutta sen minä teen evankeliumin tähden, että minä siitä osalliseksi tulisin.

Tätä nyt eivät varkaat eivätkä murhaajat, nuo väärät saarnaajat ja profeetat voi tehdä; he eivät muuta toimita, kuin varastavat, murhaavat ja hukuttavat. Mutta Kristus, totinen ja oikea paimen, tulee vaan sitä vasten, että lampaat saisivat elämän ja yltäkyllin kaikkea. Olkoon tässä nyt kylläksi evankeliumistamme; tahdomme tähän pysähtyä ja rukoilla Jumalata armoa voidaksemme sen oikein käsittää ja ymmärtää. Amen.